# DZIENNIK URZĘDOWY
## WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 7 grudnia 2017 r.

Poz. 8158



Elektronicznie podpisany przez:
Karina Wiśniewska
Data: 2017-12-07 11:30:38

Rada Miasta i Gminy Buk
Biuro Rady
05. 01. 2018
ilość zał
Podpis


**ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.640.2017.2 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO**

z dnia 1 grudnia 2017 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875)

**orzekam**

nieważność uchwały Nr XXXVIII/274/2017 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 30 października 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia dla osób bezdomnych - ze względu na istotne naruszenie prawa.

**Uzasadnienie**

Na sesji w dniu 30 października 2017 r. Rada Miasta i Gminy Buk podjęła uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia dla osób bezdomnych (dalej zwaną „uchwałą").

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 18 ust. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 8 listopada 2017 roku.

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem powyższej uchwały stwierdził, co następuje.

Na mocy art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 zwanej dalej „ustawą") opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Z kolei na mocy art. 97 ust. 5 ustawy, rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Powołany przepis art. 97 ust. 5 ustawy ma charakter upoważnienia ogólnego do wydania aktu prawa miejscowego. Jedyną wskazówką dla miejscowego prawodawcy jest obowiązek dopełnienia wymogu szczegółowości, czyli samodzielnego doboru kryteriów odpłatności. Nie oznacza to jednak niczym nieskrępowanej swobody rady gminy realizującej swoje kompetencje w tym zakresie. Większa skala swobody prawotwórczej, jaka występuje przy ogólnym upoważnieniu ustawowym do stanowienia aktów prawa miejscowego i brak precyzyjnych wytycznych co do treści takich podustawowych uregulowań jest bowiem ograniczona całokształtem i celem przepisów normujących dziedzinę, której dany akt, wydany w oparciu o upoważnienie dotyczy (vide: wyrok WSA w Białymstoku z dnia 30 marca 2010 r., sygn. akt II SA/Bk 726/09).

W opinii organu nadzoru na podstawie wyżej wskazanego upoważnienia ustawowego z art. 97 ust. 5 ustawy, Rada Miasta i Gminy Buk była władna uregulować jedynie zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia dla osób bezdomnych z terenu Gminy Buk. Tymczasem,

nie zważając na zakres tego upoważnienia, Rada w § 3 uchwały postanowiła, że odpłatność za pobyt w ośrodku wsparcia zapewniającym schronienie ustalona jest zgodnie z tabelą. W tabeli Rada określiła odpłatność w procentach od pełnego kosztu utrzymania osoby bezdomnej w ośrodku wsparcia, uzależnioną od procentowego stosunku dochodu osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie do kryterium dochodowego.

W ocenie organu nadzoru przepis art. 97 ust. 5 ustawy zawierający delegację dla rady gminy do podjęcia niniejszej uchwały, nie upoważnia jej do określenia konkretnej wysokości opłaty. Na podstawie ustawowej delegacji rada winna tylko ustalić szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności. Ustawodawca ukształtował bowiem uprawnienie rady wyłącznie w przedmiocie ustanowienia określonych reguł, którymi następnie powinien kierować się podmiot kierujący osobę do danego ośrodka wsparcia. Przyjęte przez radę reguły nie mogą pozbawiać uprawnienia podmiotu ustawowo upoważnionego do ustalenia wysokości opłaty za pobyt w danym ośrodku wsparcia. Zgodnie bowiem z art. 97 ust. 1 ustawy, opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną.

Należy więc stwierdzić, że Rada Miasta i Gminy Buk ustalając szczegółowe zasady odpłatności, powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawniony podmiot. Granic tych, w ocenie organu nadzoru, nie stanowią konkretne stawki opłat wyrażone procentowo i uzależnione od wysokości dochodu. Jak słusznie zauważył WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt IV SA/Wr 629/13: „Mając na względzie brzmienie art. 97 ust. 1 ustawy nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, że ustalenie opłaty powinno przyjąć formę decyzji administracyjnej. Przy czym, znaczący wpływ na treść ewentualnego rozstrzygnięcia ma zakres przyznanej pomocy i stanowisko strony (osoby kierowanej lub jej przedstawiciela ustawowego), z nią bowiem organ orzekający powinien uzgodnić wysokość opłaty. Nie zmienia to jednak faktu, że decyzja przyjmie postać jednostronnego i władczego rozstrzygnięcia organu administracyjnego. Rada nie ma kompetencji w tym zakresie, a w zakresie ustalania »szczegółowych zasad« powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawnione podmioty. Granic tych nie stanowią konkretne stawki opłat (wyrażone w procentach) uzależnione od wysokości dochodu. Ustalenie przez organ uchwałodawczy konkretnego wymiaru ponoszonej opłaty w istocie jest działaniem przekraczającym upoważnienie ustawowe zawarte w art. 97 ust. 5 ustawy oraz wkroczeniem w kompetencje innego organu".

W § 7 ust. 1 uchwały Rada postanowiła, że „Ze względu na zwiększone wydatki związane z trudną sytuacją zdrowotną, osobistą lub realizacją indywidualnego planu wychodzenia z bezdomności, osoba lub rodzina ubiegająca się o skierowanie bądź przebywająca w ośrodku wsparcia może być częściowo lub całkowicie zwolniona z opłaty na okres wynikający z okoliczności sprawy".

W ust. 2 tego paragrafu Rada ustaliła, że: „Zwolnienie częściowe lub całkowite z opłaty następuje na wniosek osoby bądź rodziny ubiegającej się o skierowanie lub przebywającej w ośrodku wsparcia".

W ocenie organu nadzoru Rada nie posiada kompetencji do stanowienia o możliwym częściowym lub całkowitym zwolnieniu z opłat pobieranych za pobyt w ośrodkach wsparcia. Przede wszystkim podkreślić trzeba, że przepis art. 97 ust. 1 ustawy, przewidujący obligatoryjne zwolnienie z opłat, kierowany jest wyłącznie do organu podejmującego indywidualny akt administracyjny regulujący wysokość odpłatności za korzystanie z usług jednostki organizacyjnej w nim wymienionej. Również możliwość częściowego zwolnienia z opłat jest pozostawiona uznaniu temu organowi. Skorzystanie z tego uprawnienia wymaga szczegółowej podstawy prawnej, a takiego upoważnienia nie zawiera art. 97 ust. 1 ustawy (vide: wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt IV SA/Wr 629/13).

Zdaniem organu nadzoru tak skonstruowana uchwała nie może zostać uznana za prawidłową realizację kompetencji przyznanej radzie gminy mocą art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, co pociąga za sobą konieczność stwierdzenia jej nieważności w całości.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann